

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 41
Tarih : 25.11.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile bu eşitsiz durumun beraberinde gelen kadına yönelik şiddetin hukuksal boyutlarıyla araştırılması ve sorunların tespitine yönelik olarak Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

Kadına yönelik şiddet, Avrupa Konseyi Aile İçi ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kampanyası'nda yapılan tanıma göre; kadına fiziksel, cinsel, psikolojik zarar veya acı verme ile sonuçlanan, sonuçlanması muhtemel, zorlama, özgürlüğünden keyfi olarak mahrum bırakma ve tehditleri de içeren cinsiyet temelli her türlü harekettir. Bu tanım ayrıca; aile içinde veya ev ortamında fiziksel ve zihinsel saldırılar, duygusal ve psikolojik istismar, tecavüz ve cinsel taciz, ensest, eşler-düzenli veya düzensiz bir arada bulunan çiftler arası tecavüz, kan davaları ve zorla evlendirmeyi de kapsamaktadır.

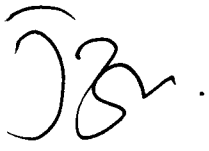
Kadına yönelik şiddet açık bir insan hakkı ihlalidir. Bu ihlal, kadınların temel hak ve özgürlüklerini kullanmaktan yoksun kılmakta ve böylelikle kadınlar daha büyük istismarlara maruz kalmaktadır. Söz konusu hal ise kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasının önündeki en büyük engellerden birisini teşkil etmektedir. Öyle ki son yıllarda kadın cinayetlerinin artmış olması kadının yaşam hakkının dahi olmadığı bir tabloyu gözler önüne sermektedir. Yani, kadına yönelik yukarda sıraladığımız tüm şiddet türlerine maruz bırakılan kadın, ayrıca bir cins kırımı ile karşı karşıya olup kadın örgütlerinin tüm çabaları karşılıksız kalmakta, kadın cinayetleri giderek meşruiyet kazanmaktadır. Yapılan yasal düzenlemeler, uygulayıcılar elinde anlamını yitirmekte, kadın cinayetlerine ilişkin bizzat yargı mekanizmalarının uyguladığı cezasızlık politikası günümüzdeki acı tabloyu oluşturmaktadır. Kadın haklarının bilinçli bir biçimde savunulduğu, toplumsal cinsiyet bilincinin gelişimi ve buna bağlı çeşitli kazanımların elde edilmiş olduğu, bir çok yasal düzenlemenin kadınlar lehine yapılmaya çalışıldığı günümüzde mahkemeler, eril zihniyet hegemonyasından kurtulabilmiş değildirler.

Geçtiğimiz aylarda verilen birkaç mahkeme kararına bakacak olur isek günümüz Türkiye'si'nin acı panoraması önümüzde belirecektir. Bahse konu mahkeme kararlarından bir tanesi; 20 yaşında silah zoru ile kaçırılarak Şanlıurfa'dan İstanbul'a getirilen ve bir inşaat şantiyesinde hortumla dövülerek cinsel istismara uğrayan bir kadının davasına ilişkin olup davada sanık, 42 yıl hapis cezasıyla yargılanırken, *mağdurun rızası* olduğu gerekçesiyle beraat etmiştir. Yine 14 yaşındaki kıza tecavüz sanığına *'saygın tutum'* indirimi uygulanmasına ilişkin bir dava örneği gündemde epeyce yer tutmuştur. Yakın geçmişte yine bir kadın, bıçaklanarak hayatını kaybederken cinayetin görüldüğü mahkemenin vermiş olduğu eril zihniyetin ürünü bir karar ile iki kez ölmüştür. 13 Eylül'de meydana gelen elim olayda kadın 16 yerinden bıçaklanır iken sanık mahkemenin *"Sanık.....içindeki tutku*

derecesindeki aşırı sevgiden kaynaklı duygusallığın etkisi ve ruh hali üzerinde yarattığı hiddetle yanına bıçak alarak maktule ile her zaman buluştukları parka gitmiş ve o hiddetin sonucu olarak maktuleye bıçak darbelerini vurmuştur” ifadelerinin yer aldığı kararı ile indirimli ceza almıştır.

Tüm bu örneklerde de yer aldığı üzere, mahkemelerin kadına yönelik şiddete ilişkin davalarda artık kendi literatürlerini oluşturduklarına da şahit olmaktayız. **“Kadının sırtından sopayı karnından sıpayı eksik etmeyeceksin”** düsturu ile hareket eden eril yargı erki, **“saygın tutum”, “rıza var”, “sevgi indirimi”** gibi kendi zihin dünyalarının yansımalarını verdikleri kararlar ile hayata geçirmekte beis görmemekte ve bu kararların acı neticelerini sadece davaların mağduru olan değil, topyekün bütün kadınlar çekmektedirler. Üstelik bu örnekler, kadın-erkek eşitsizliğinin ayan beyan gün yüzüne çıktığının göstergesi olmasının ötesinde kadına yönelik şiddetin mahkeme kararları ile olumlanmasının da açık bir ifadesidir.

Türkiye’de kadına yönelik şiddet aile içi şiddet olmaktan çıkmış ve kurumsal nitelik kazanmıştır. Kadına yönelik şiddetin kurumsallaşmasına öncülük eden ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğini üreten kurumların başında da ne yazık ki yargı erki gelmektedir. Açıklamış olduğum üzere kadına yönelik şiddetin ve yaşam hakkı ihlalinin neredeyse teşvik edici boyuta dönüşmesine ilişkin hukuk uygulamalarının bütünüyle araştırılması ve sorunların tespiti için meclis araştırması açılmasını talep etmek gerekmiştir.

1. İdris Baluken
HDP Diyarbakır Milletvekili

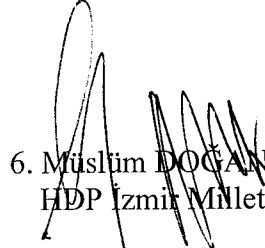
2. Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

3. Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

4. Huda KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

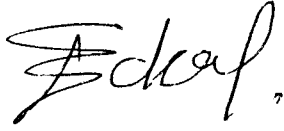

6. Müslüm DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

8. Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

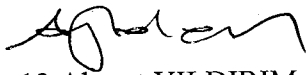
7. Ayhan BİLGİN
HDP Kars Milletvekili

9. Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

11. Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

13. Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

14. Burett ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

15. Besime KONCA
HDP Siirt Milletvekili

16. Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

17.Aycan İRMEZ
HDP Şırnak Milletvekili

18.Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

19. Ferhat ENCÜ
HDP Şırnak Milletvekili

20.Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

21.Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

22.İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

23.Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

24.Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

27.Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

28.Tuğba HEZER ÖZTÜRK
HDP Van Milletvekili